

19. august 2022

UKA 2022/76

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Tasiilami innuttaasut suliffeqanngitsut paaqqinninnermi isumassuinermillu immikkoortortaarfimmi sulilersinnaanissaannut qaffasaanissamut immikkut suliaqartussanik pilersitsinissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Immikkut suliaqarnissaq sukkanerpaamik aallarnisarneqassaaq nunarpullu tamakkerlugu atuutilersinneqarnissaa siunertaralugu ataavartumik nalilersorneqartassalluni.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Peqqinnissaqarfimmi paaqqutarinninnermi isumassuinermillu immikkoortortaarfimmi sulisunik amigaateqarpugut. Siumoortunik kisitsisitigut naatsorsuinerit malillugit paaqqutarineqartariaqartut ikiorserneqartariaqartariaqartullu amerliartortussaammata ajornartorsiut tamanna annertusiartussaaq. Assaat kissalaartunik amigaateqarneq, inissisimaffik ernumanartuuvoq piviusoq. Aasaq manna sulisussaqqannginneq peqqutigalugu peqqinnissaqarfik suliarisinnaasaminik annikillisaangaatsiarnikuuvoq. Tamatsinnut tamanna eqquivoq pingaartumillu utoqqarnut meeqqanullu paaqqutarineqarnissaminik ikiorserneqarnissaminullu pisariaqartitsisunut. Tamanna utoqqaat ikiorserneqarsinnaasangikkaangata utoqqarmiunut eqquinerlungaatsiartarpoq, takujartuinnavipparpullu paaqqutarinninnermi isumassuinermilu peqqinnissatigut ilinniarsimasunik amigaateqariartuinnalernerput, aamma kommuneni.

Unammillernartua aamma uaniippoq Danmark aamma nunat avannarliit assigaluta paaqqutarinninnermi isumassuinermilu immikkoortortami sulisussanik amigaateqarmata. Isumaqarporlu nunat taakku sulisussatigut orniginarsaanissamut unammillertussaavagut.

Inissisimaffipput eqqarsaatigalugu akissarsiatigut isumaginninnerullu tungaatigut nunat skandinavimeersut unammillersinnaangilagut. Tikkuussisorlu tassaavoq innuttaasut paaqqutarinninnermi isumassuinermilu ilinnialernissaat kajungernerulersissallugu. Taamaattumik piffissaq ungasinnerusoq isigalugu inuusuttatsinnut ilinniakkat suliffiillu pilerinarsarnissaannut aaqqiisariaqarpugut. Assersuutissaqqittuuvoq inuusuttatta peqqinnissaqarfimmut isumaginninnermullu immikkoortortaarfimmut soqutiginnilersinniassagaanni Qallunaat Nunaata maannakkorpiaq suliniutaat¹. Kisianni tamanna naammannaviangilaq. Suli eqqarsaqqittariaqarpugut.

Eqqarsaatiga uaniippoq inuiaqatigiit ilutsinni sulisinnaasutut nalilerneqarsinnaasut tamaqqinnaamik atorluartariaqarigut.

Taamaattumik inuiaqatigiinni tassani inissisimasortatsinnut suliniuteqarnerunissatsinnik aallarnisaasariaqarpugut – immaqa ingammik inuusuttatsinnut – ersarissitillugu peqqinnissaqarfiup

¹ <https://www.dr.dk/nyheder/regionale/midtvest/unge-indtager-plejehjemmene-16-aarige-goer-hverdagen-lettere-de-aeldre>

isumaginninnerullu immikkoortortaani suliffissaqarluarpoq. Inuusuttatut misiliinissaanut ajornannginnerulersitsisariaqarpugut, siunissamimi atugarissaarneq maannakut unammillerneqangaatsiareersumut ajornerulersitsissanngikkutta pisariaqarpoq.

Tasiilaq, nunaqarfii ilanngullugit qularineqarsinnaanngitsumik suliffissaaleqinikkut qaffasinnerpaamik inissisimapput². Taamatuttaaq inuusuttut eqimattani agguaqatigiisitsinermi aamma annertuumik inissisimasut³. Taamaattumik Tasiilami pigisaanilu nunaqarfinni immikkut ittumik suliniuteqarnissaq pissusissamisuuginnarsoraara, sulisunik amigaateqaratta siunissamilu amigaateqartuartussaalluta. Tasiilami immikkut suliniuteqarneq iluatsilluassagaluarpat pitsaaqutaa nunatta sinneranut atortussanngorlugu siaruarnerqarsinnaagaluarpoq.

Taamatut oqarlunga Naalakkersuisut akissutaat partiillu sinnerisa oqaaseqaatissaat qilanaaraakka.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuut Naalakkersuisut Sulisoqarneq pillugu periusissiaq 2022-24 sanasimasaannut ilaliunneqartussatut isigineqassaaq, itinerusumik imarisaa sulii aaliangiunneqarnikuunngitsumut. Taamaattumillu allaffissornikkut aningaasatigullu kingunissat ataavartumik taputartuunneqassallutik⁴.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Tasiilami innuttaasut suliffeqarnikkut attuumassuteqanngitsut nammineq pilersorsinnaanissamut periarfissaqalernissaannut ikiorneqassapput.

² <https://stat.gl/publ/kl/AR/202209/pdf/2022-mi%20maajimi%20nunatsinni%20suliffissarsiortutut%20nalunaarsukkat.pdf>

³ [Kisitsisit: Inuusuttut amerlasuut sulii suliffeqaratillu ilinniannngitsut | Sermitsiaq.AG](#)

⁴ Akissut § 37-naapertorlugul apeqquteqaat 110/22